

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum bona facta extra charitatem sint in aliquo merito? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

in quantum inuenit eum melius dispositum.

Ad secundum dicendum, quod bapismus im-
mit charēterem in anima, non autem satisfactio:
ided adueniens charitas, quæ fisionem tollit & pe-
catum, facit quod bapismus effectum suum habeat
autem hoc facit de satisfactione. Et præterea bap-
mus ex ipso opere operatio iustificat, quod non
hominis, sed Dei. Et ideo non eodem modo me-
tificatur, sicut satisfactio, quæ est opus hominis.

Ad tertium dicendum, quod aliqua satisfactio
sunt, ex quibus manet aliquis effectus in satisfactio-
bus, etiam postquam actus satisfactionis transiit
cut ex ieiunio, manet corporis debilitatio; & ex
mosynarum largitione, substantiæ diminutio; & simi-
similibus. Et tales satisfactiones in peccatis factis
oportet ut iterentur: quia quantum ad hoc quod
eis manet, per pœnitentiam Deo acceptæ sunt.
Satisfactioes autem quæ non relinquunt aliquem ef-
fectum in satisfaciente, postquam actus transiit, opor-
tet ut iterentur: sicut orationes, & alia huiusmodi.
Actus autem interior, quia totaliter transiit, nullum
do viuificatur, sed oportet ut iteretur.

ARTIC. IV.

*Utrum opera extra charitatem facta, sint aliquid
boni meritoria?*

57

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod
opera extra charitatem facta sint alicuius boni
meritoria, saltem temporalis. Quia sicut se habet
ad malum actum: ita se habet præmium ad bonum.
Sed nullum malum factum, apud Deum iustum
est impunitum. Ergo nec aliquid bonum
muneratum: & sic per illud bonum aliquid meriti
datur.
¶ 2 Præterea, Merces non datur nisi merito.
operibus extra charitatem factis merces datur.
dicitur Matth. 5. de illis qui propter gloriam
nam opera bona faciunt, quod receperunt mercedem
suam. Ergo opera illa fuerunt alicuius boni
meritoria.

¶ 3 Præterea, Duo existentes in peccato, quorum unus multa bona facit ex genere & circumstantia, alius autem nulla, non æqualiter propinque se habent ad accipiendum bona à Deo: alias non esset ei consulendum, ut aliquid boni faceret. Sed qui magis appropinquat Deo, magis de bonis eius percipit. Ergo iste per opera bona quæ facit, aliquid boni à Deo meretur.

SED contra est, quod Augustinus dicit, quod peccator non est dignus pane quo vescitur. Ergo non potest aliquid à Deo mereri.

¶ Præterea, Qui nihil est, non potest aliquid mereri. Sed peccator cum non habeat charitatem, nihil est, secundum esse spirituale; ut patet 1. Cor. 13. Ergo non potest aliquid mereri.

RESPONDEO dicendum, quod meritum proprie dicitur actio, qua efficitur ut ei qui agit, sit iustum aliquid dari. Sed iustitia dupliciter dicitur. Vno modo proprie, quæ scilicet respicit debitum ex parte recipientis. Alio modo, quasi similitudinariè, quæ scilicet respicit debitum ex parte dantis. Aliquid enim decet dantem dare, quod tamen non habet recipiens debitum recipiendi: & sic iustitia dicitur decentia

* in suo Porfolo- gio, c. 10.

divinae bonitatis: sicut Ansel. dicit, quod Deus iustus est, cum peccatoribus parcat: quia cum decet. Sic secundum hoc etiam meritum dupliciter dicitur. Vno modo, actus ille, per quem efficitur, ut ipse agens habeat debitum recipiendi: & hoc vocatur meritum condigni. Alio modo ille per quem efficitur, ut sit debitum dandi in dante secundum decentiam ipsius: & idè hoc meritum vocatur meritum congrui. Cum autem in omnibus illis, quæ gratis dantur, prima ratio dandi sit amor, impossibile est quod aliquis proprie sibi debitum faciat, qui amicitia caret: & idè cum omnia & temporalia & æterna, ex divina liberalitate nobis donentur, nullus acquirere potest debitum recipiendi aliquod illorum, nisi per charitatem ad Deum: & idè opera extra charitatem

tatem facta, non sunt meritoria ex condigno, neque
 ni, neque temporalis alicuius boni, apud Deū. Sed quod
 diuinam bonitatem decet, ut ubicumque dispositio
 inuenit, perfectionem adijciat: ideo ex merito con-
 grui dicitur aliquis mereri aliquod bonum, per opera
 bona extra charitatem facta: & secundum hoc opera
 ista ad triplex bonum valent, scilicet ad temporarium
 consecutionem, ad dispositionem, ad gratiam, & ad
 assuefactionem bonorum operum. Quia tamen hoc
 meritum non proprie dicitur meritum, ideo magis
 concedendum est, quod huiusmodi opera non sunt
 alicuius boni meritoria, quam quod sint.

* lib. 8.
 c. ult. à
 med.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut Philosophus
 cit in 8. Ethicor. * Quia filius per omnia quæ facit
 potest, nihil æquale reddere patri potest, his quæ
 patre recepit: ideo numquam pater debitor filio
 fitur; & multo minus homo potest propter æqua-
 lentiam operis, dominum sibi constituere debitorem
 & ideo nullum opus nostrum ex quantitate suæ boni-
 tatis habet quod aliquid mereatur, sed habet ex
 charitatis, quæ facit ea quæ sunt amicorum, &
 communia. Vnde quantumcumque sit opus bonum
 extra charitatem factum, non facit, proprie loquen-
 do, in homine debitum, aliquid à Deo recipiendi.
 opus malum ex quantitate suæ malitiæ secundum
 ualentiam, pœnam meretur: quia ex parte Dei
 sunt nobis aliqua mala facta, sicut bona: & ideo quod
 uis opus malum mereatur pœnam ex condigno, non
 tamen opus bonum sine charitate meretur ex con-
 digno præmium.

Ad secundum & tertium dicendum, quod procedit
 duntaxat de merito congrui.

Aliæ autem rationes procedunt de merito condigno.

ARTIC. V.

*Vtrum opera prædicta valeant ad mitigationem pœ-
 narum infernalium?*

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod
 opera prædicta non valeant ad pœnæ infernalis
 mitigationem.